

CO PO BEZUMOWNYM BREXICIE

IMPORT

MATERIAŁ INFORMACYJNY MRIRW NT. PROCEDUR KONTROLI I MECHANIZMÓW ADMINISTROWANIA HANDLEM, KTÓRE ZACZNĄ OBOWIĄZYWAĆ, W SCENARIUSZU BEZUMOWNEGO BREXITU, W OBROTCIE TOWARAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI ZE ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWEM WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ

Obecna sytuacja wskazuje, że należy intensywnie przygotowywać się na scenariusz bezumownego wyjścia Zjednoczonego Królestwa (dalej UK) Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z UE w dniu 1 listopada 2019 r., wraz z wszystkimi wynikającymi z tego negatywnymi skutkami gospodarczymi. Ważne jest zatem, by wszystkie zainteresowane strony wykorzystały okres do dnia 31 października 2019 r., aby zapewnić najlepsze możliwe przygotowanie na taki scenariusz.

Poniżej przedstawiona jest informacja nt. zasad i procedur kontroli prowadzonych przez poszczególne inspekcje (weterynaryjną, fitosanitarną, jakości handlowej) oraz, będących w gestii Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, mechanizmów administrowania handlem, jakie zaczną obowiązywać w obrocie towarami rolno-spożywczymi z UK w scenariuszu brexitu bezumownego.

Niezależnie od ww. wymogów, w warunkach brexitu bezumownego zaistnieje również konieczność dopełniania przez przedsiębiorców **standardowych formalności celnych**: składania zgłoszeń i deklaracji celnych oraz płacenia należności celnych i podatkowych (VAT i akcyza). Podmioty, które aktualnie nie dokonują obrotu towarowego z krajami spoza UE, będą zobowiązane do zarejestrowania się w usłudze e-Klient na Platformie Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych (PUESC).

Informacja nt. unijnych oraz planowanych brytyjskich stawek celnych w imporcie towarów rolnych znajduje się na stronie MRiRW w zakładce brexit: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/taryfa-celna-w-obrocie-rolno-spozywczym>. Informacje nt. procedur celnych, które zaczną obowiązywać w eksporcie do oraz imporcie z UK w warunkach brexitu bezumownego, zawarte są na stronie Ministerstwa Finansów: <https://www.podatki.gov.pl/clo/brexit/>

Przywóz zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego i pasz niezawierających tkanek zwierzęcych z UK do UE Import zwierząt

Wprowadzone zostają obowiązkowe kontrole graniczne, w tym kontrole weterynaryjne, w pierwszym miejscu wprowadzenia zwierząt pochodzących z UK na terytorium Unii Europejskiej:

- żywe zwierzęta mogą być wprowadzane do UE-27 jedynie przez „punkty kontroli granicznej” zatwierdzone dla określonych gatunków i kategorii zwierząt;
- każdej przesyłce musi towarzyszyć świadectwo zdrowia zgodne z przepisami UE regulującymi kwestie zdrowotne dotyczące przywozu zwierząt;
- każda przesyłka poddawana jest kontrolom dokumentacji, identyfikacji i kontrolom fizycznym;
- żywe zwierzęta mogą być wprowadzane do UE-27 jedynie z urzędowym dokumentem (wspólny dokument weterynaryjny wejścia) potwierdzającym, że kontrole graniczne zostały przeprowadzone w sposób zadowalający, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami dotyczącymi zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego;
- zwierzęta muszą pochodzić z zakładów zatwierdzonych do eksportu do UE;

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii:

<https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/informacje-dla-przedsiębiorców>

Import produktów pochodzenia zwierzęcego

Przy imporcie produktów pochodzenia zwierzęcego z UK na terytorium państw członkowskich wprowadzone zostają obowiązkowe kontrole graniczne w miejscu pierwszego ich wprowadzenia na terytorium Unii Europejskiej:

- produkty pochodzenia zwierzęcego z UK mogą być wprowadzane do UE-27 jedynie poprzez zatwierdzone „punkty kontroli granicznej”;
- każda przesyłka poddawana jest kontrolom dokumentacji i tożsamości, jak również odpowiednio częstym kontrolom fizycznym;
- każdej przesyłce musi towarzyszyć weterynaryjne świadectwo zdrowia zgodne z prawem UE;
- przesyłki muszą pochodzić z zakładów zatwierdzonych do eksportu do UE;

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii:

<https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/informacje-dla-przedsiębiorców>

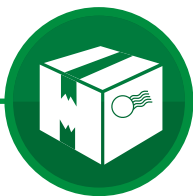
Import pasz niezawierających tkanek zwierzęcych

Importowane pasze niezawierające tkanek zwierzęcych będą podlegały kontroli granicznej na podstawie ustawy z dnia 22 lipca 2006 o paszach. Kontrola przeprowadzana jest przez granicznego lekarza weterynarii.

Czynności obejmować będą kontrole dokumentów, wrywkową kontrolę tożsamości oraz, w uzasadnionych przypadkach, kontrolę fizyczną towaru. Powyższe kontrole przeprowadzane będą na określonych przejściach granicznych.

Szczegółowe informacje zamieszczone są na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii:

<https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/informacje-dla-przedsiębiorców>

Wprowadzanie do UE osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego o charakterze niehandlowym, które stanowią część bagażu podróżnych, są wysyłane jako małe przesyłki do osób prywatnych albo są zamawiane na odległość i dostarczane konsumentom.

Prawo Unii zakazuje wprowadzania do UE niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego. Dotyczy to na przykład mięsa i mleka oraz wytwarzanych z nich produktów, takich jak wędlina i ser. Przewidziano wyjątki na przykład w odniesieniu do pewnych ilości żywności dla niemowląt oraz specjalnej żywności i specjalnej przetworzonej karmy dla zwierząt domowych, wymaganej ze względów medycznych.

Od dnia wystąpienia zakazy te mają zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa. Komisja Europejska opublikowała informację, w której określono szczegółowe obowiązujące w tym względzie zasady, jak również wyjątki, na przykład przywóz produktów do celów medycznych lub żywieniowych.

Przemieszczanie zwierząt domowych towarzyszących podróżnym z UK do UE po 31 października 2019 r.

Nastąpi zmiana wymagań dotyczących przemieszczania zwierząt domowych na terytorium UE.

Psy, koty oraz fretki przemieszczane z UK do UE będą musiały:

- być prawidłowo oznakowane (mikrochip), posiadać ważne szczepienie przeciwko wścieklicznie, posiadać odpowiedni wynik badania miareczkowania przeciwciał przeciwko wścieklicznie, z zatwierdzonego laboratorium;
- posiadać dokument identyfikacyjny - świadectwo zdrowia.

Dodatkowo w odniesieniu do badania miareczkowania wymagany jest trzymiesięczny okres oczekiwania na wjazd do UE, liczony od dnia pobrania próbki krwi do tego badania.

Paszport dla zwierząt domowych wydany w UK nie będzie dłużej dokumentem uprawniającym do przemieszczenia zwierząt na terytorium Unii Europejskiej.

Niezbędnym dokumentem identyfikacyjnym będzie świadectwo zdrowia, wydane przez urzędowego lekarza weterynarii.

Przemieszczanie zwierząt na podstawie paszportu UE, wydanego w państwie członkowskim innym niż UK, będzie możliwe, pod warunkiem, że wszystkie niezbędne informacje (w tym badanie miareczkowania) zostaną uzupełnione w dokumencie przed opuszczeniem UE, a szczepienie przeciwko wścieklicznie będzie nadal ważne.

W przypadku zwierząt aktualnie przebywających w UK, posiadających paszport wydany w UE, badanie miareczkowania powinno zostać wykonane i wpisane w paszport przed finalną datą brexitu. Takie postępowanie umożliwi uniknięcie trzymiesięcznego okresu oczekiwania na wjazd do UE.

<https://www.wetgiw.gov.pl/publikacje/informacje-dla-podroznych>

Import towarów roślinnych z UK do UE

W odniesieniu do importowanych z UK towarów roślinnych, będą stosowane te same wymogi i zasady granicznej kontroli fitosanitarnej, jak dla przesyłek pochodzących z pozostałych krajów trzecich dla UE. Regulowany w przepisach fitosanitarnych UE asortyment (w szczególności wszystkie rośliny do sadzenia, określone drewno i kora, a od 14.12.2019 r. większość owoców i warzyw oraz cięte kwiaty i zieleń) będą musiały być zaopatrzone w świadectwo fitosanitarne, wydane w UK (<https://www.gov.uk/guidance/plant-health-controls#exporting>).

Przesyłki towarów będą podlegały granicznej kontroli fitosanitarnej w pierwszym punkcie wwozu do Unii (tj. na granicy zewnętrznej UE bez względu na docelowe dla przesyłki państwo członkowskie).

Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z krajów trzecich (w tym z UK po bezumownym brexicie).

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie wykazu artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1449), artykuły rolno-spożywcze importowane z krajów trzecich podlegają obowiązkowej kontroli granicznej WIJHARS w przypadku, gdy:

- znajdują się na wykazie zawartym w rozporządzeniu;
- spełniają kryterium minimalnej ilości podlegającej kontroli np.: mięso z bydła zamrożone – 1 t i powyżej; masło – 0,5 t i powyżej; jaja – 10 tys. szt. i powyżej; miód naturalny – 0,5 t i powyżej; herbata czarna – 1 t i powyżej; ryż – 5 t i powyżej; ryby mrożone – 1 t i powyżej; soki owocowe - 1 t i powyżej, piwo – 10 hl i powyżej).

Kontrolę produktów importowanych przeprowadza się po uprzednim wypełnieniu i złożeniu przez dysponenta towaru „Zgłoszenia do kontroli granicznej” - do pobrania na stronie internetowej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych <https://ijhars.gov.pl/wzory-dokumentow.html>

To zgłoszenie należy przekazać do wojewódzkiego inspektoratu jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (WIJHARS) właściwego ze względu na miejsce przeprowadzenia kontroli. Kontakt do WIJHARS <https://ijhars.gov.pl/kontakt-wijhars.html>

Po przeprowadzeniu kontroli sporządzany jest protokół kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy. Dokument ten stanowi podstawę do objęcia towaru procedurą dopuszczenia do obrotu w rozumieniu przepisów prawa celnego.

W przypadku, gdy towar nie spełnia wymagań w zakresie jakości handlowej, określonych w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanych przez producenta, WIJHARS, w drodze decyzji administracyjnej, zakazuje wprowadzenia tego produktu do obrotu (art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych).

Niniejsza decyzja podlega rygorowi natychmiastowej wykonalności.

Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na etapie importu

Na etapie importu przedsiębiorcy zobowiązani są do:

- zgłoszenia zamiaru przywozu z krajów trzecich każdej partii świeżych owoców i warzyw objętych wymaganiami norm handlowych UE.

Zgłoszenie odbywa się w wyznaczonym oddziale lub we właściwym WIJHARS (kontakt do WIJHARS <https://ijhars.gov.pl/kontakt-wijhars.html>), na odpowiednim formularzu dostępnym na stronie internetowej IJHARS <https://ijhars.gov.pl/wzory-dokumentow.html>

Po przekazaniu zgłoszenia do właściwego WIJHARS, na podstawie analizy ryzyka, podejmowana jest decyzja o:

- przeprowadzeniu kontroli zgodności zgłoszonych partii świeżych owoców i warzyw lub
- odstąpieniu od kontroli zgłoszonych partii świeżych owoców i warzyw.

Po przeprowadzeniu kontroli zgłoszonych partii świeżych owoców i warzyw (na zgodność

z normami handlowymi UE) wydaje się:

- świadectwo zgodności z normami handlowymi Unii Europejskiej dla świeżych owoców i warzyw - jeżeli produkty spełniały wymagania określone w normach
- protokół niezgodności z normami handlowymi Unii Europejskiej dla świeżych owoców i warzyw - jeżeli produkty nie spełniały wymagań określonych w normach.

Szczegóły dostępne na <https://www.gov.uk/guidance/fresh-fruit-and-vegetable-marketing-standards-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal>

Import chmielu i produktów chmielowych z państw trzecich

Chmiel i produkty chmielowe, pochodzące z państw trzecich, można przywozić do UE tylko wtedy, gdy ich wymagania jakościowe są przynajmniej równoważne wymaganiom przyjętym w odniesieniu do takich samych produktów zebranych w UE lub uzyskanych z takich produktów.

Kontroli jakości handlowej realizowanej przez WIJHARS podlegają przywożone z państw trzecich partie chmielu nieprzygotowanego, przygotowanego i granulaty chmielowe o wielkości min. 1,0 tony oraz partie ekstraktów chmielowych o wielkości min. 0,1 tony.

Chmiel i produkty chmielowe sprowadzane z krajów trzecich, mogą być wprowadzane do obrotu w UE, gdy towarzyszy im Świadectwo Równoważności.

Świadectwa równoważności weryfikowane są przez właściwe organy celne, które dokonują na świadectwach stosownej adnotacji o dopuszczeniu do obrotu.

Świadectwo równoważności:

- powinno być wydane przez jedną z instytucji właściwych w państwie trzecim pochodzenia chmielu lub produktów chmielowych oraz wymienionych w załączniku I Rozporządzenia Komisji 1295/2008 (UK nie znajduje się obecnie w wykazie);
- sporządzane jest dla każdej przesyłki i składa się z oryginału i dwóch kopii;
- powinno być sporządzone na formularzu według wzoru ustalonego w załączniku II oraz zgodnie ze wskazówkami zawartymi w załączniku IV Rozporządzenia Komisji 1295/2008,
- stanowi załącznik do Protokołu kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przywożonych z zagranicy.

Brytyjskie ośrodki certyfikacji nadal będą wydawać certyfikaty dla chmielu wyprodukowanego w UK.

Centra certyfikacji chmielu w UK muszą usunąć wszystkie oznaczenia UE (w tym odniesienia do UE i godła UE) z certyfikatów od dnia wyjścia. Forma certyfikatu i proces uzyskiwania certyfikatu nie ulegną zmianie.

Może wystąpić okres, w którym UK nie będzie mogło eksportować chmielu do UE. Wynika to z faktu, że UE akceptuje wyłącznie przywóz chmielu, któremu towarzyszy unijne zaświadczenie o równoważności wydane przez upoważnioną agencję w eksportującym państwie trzecim.

Rząd UK złożył wniosek o rejestrację Brytyjskiej Agencji Płatności Wiejskich (Rural Payments Agency - RPA) jako autoryzowanej agencji chmielu. Oznacza to, że RPA będzie wystawiać zaświadczenia o równoważności przesyłek eksportowanych chmielu z UK do UE. Zjednoczone Królestwo nie może zarejestrować RPA jako autoryzowanej agencji do dnia wyjścia, a UE może nie zaakceptować zaświadczeń o równoważności wydanych przez RPA, dopóki rejestracja nie zostanie zakończona.

Szczegóły dostępne na <https://www.gov.uk/guidance/hops-and-hops-products-marketing-standards-if-the-uk-leaves-the-eu-without-a-deal>

Import wina z państw trzecich

Importowane wino powinno być produkowane zgodnie z praktykami enologicznymi dozwolonymi przez UE oraz oznakowane zgodnie z wymaganiami przepisów UE.

Kontroli jakości handlowej realizowanej przez WIJHARS (<https://ijhars.gov.pl/kontakt--wihars.html>) podlegają przywożone z państw trzecich partie wina w ilości min. 10 hl.

Import wina podlega obowiązkowi przedstawienia:

- zaświadczenia o zgodności z przepisami, wystawionego przez właściwy organ w państwie pochodzenia produktu;
- sprawozdania z analiz przygotowanego przez podmiot lub służby wyznaczone przez państwo pochodzenia produktu.

Zaświadczenie i sprawozdanie z analizy dla każdej partii wina przeznaczonego do przywozu są sporządzane na jednym dokumencie VI-1 (formularz o określonym wzorze). Dokument podpisuje urzędnik właściwego organu oraz urzędnik wyznaczonych instytucji lub służb wymienionych w wykazie przygotowywanym przez Komisję Europejską (UK po brexicie może być dopisane do wykazu). Do produktu załącza się oryginał i kopię dokumentu VI-1.

Oryginał i kopia dokumentu VI-1 są przekazywane właściwym organom w państwie członkowskim, w którym dokonywane są formalności celne wymagane do dopuszczenia do swobodnego obrotu towaru, do którego odnoszą się te dokumenty, a po zakończeniu tych formalności organy celne potwierdzają odwrotną stronę zarówno oryginału, jak i kopii dokumentu VI-1, zwracają oryginał dokumentu VI-1 osobie zainteresowanej i przechowują kopię dokumentu VI-1 przez co najmniej pięć lat.

Szczegóły dostępne na stronie IJHARS: <https://ijhars.gov.pl/wino.html>
i <https://ijhars.gov.pl/wzory-dokumentow.html>

Nadzór nad rolnictwem ekologicznym i importem produktów z państw trzecich

UE zdecyduje, czy kontynuować uznawanie żywności i pasz zarejestrowanych w UK jako ekologiczne.

Dotychczasowe przesłanki wskazują, że Zjednoczone Królestwo będzie uznane jako kraj trzeci i do celów importu produktów ekologicznych będzie podlegało takim samym procedurom jak pozostałe państwa trzecie.

Produkty uzyskane metodami ekologicznymi w krajach trzecich (nienależących do Unii Europejskiej i EFTA), które importowane są na terytorium UE i odnoszą się w swym oznakowaniu do rolnictwa ekologicznego, muszą spełniać wymagania w zakresie metod produkcji oraz zasad kontroli, uznanych za zgodne lub równoważne do tych, które obowiązują w państwach UE. Zasady te muszą być przestrzegane na każdym etapie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu.

Produkty rolnictwa ekologicznego, importowane zgodnie z wymaganiami rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 do jednego z państw UE, mogą być swobodnie wprowadzane do obrotu we wszystkich państwach członkowskich.

Import produktów ekologicznych ze Zjednoczonego Królestwa będzie możliwy po zmianie rozporządzenia Komisji nr 1235/2008 polegającej albo na wpisaniu jednostek certyfikujących prowadzonych działalność na terenie Zjednoczonego Królestwa do załącznika I (uznanie na zgodność) albo na rozszerzeniu załącznika III lub IV tego rozporządzenia. Działania te będą mogły być rozpoczęte dopiero po opuszczeniu UE przez UK.

Po tym fakcie, produkty ekologiczne sprowadzane z UK będą podlegały takim samym wymogom importu produktów ekologicznych jak w przypadku importu z innych państw trzecich. Do najważniejszych wymogów importu należy obowiązek posiadania i przedłożenia przez importera świadectwa kontroli, o którym mowa w art. 13 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1235/2008, wystawionego w systemie TRACES oraz poddanie przesyłki kontroli granicznej, która jest prowadzona przez właściwy na miejsce kontroli wojewódzki inspektorat jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (kontakt do WIJHARS <https://ijhars.gov.pl/kontakt-wijhars.html>).

Szczegółowe zasady importu produktów ekologicznych są opisane na stronie internetowej IJHARS w zakładce rolnictwo ekologiczne – zasady importu: <https://ijhars.gov.pl/zasady-importu.html>.

Inne szczegóły dostępne także na <https://www.gov.uk/guidance/trading-and-labelling-organic-food-if-theres-no-brexit-deal>

Nadzór nad produktami posiadającymi zarejestrowane nazwy - oznaczenia geograficzne (Chroniona Nazwa Pochodzenia NP, Chronione Oznaczenie Geograficzne, Gwarantowana Tradycyjna Specjalność)

Zjednoczone Królestwo określi własny system rejestracji produktów, który ma być odzwierciedleniem systemu obowiązującego w UE spełniającego wymogi Światowej Organizacji Handlu.

Prawo UE chroniące zarejestrowane nazwy przestanie obowiązywać w UK, a przyznane prawa ochrony będą miały zastosowanie wyłącznie w państwach członkowskich UE-27.

Nazwy chronione w UE nie muszą być automatycznie chronione w UK po brexicie. Producenci istniejących unijnych oznaczeń geograficznych prawdopodobnie będą musieli złożyć wniosek do odpowiedniego systemu brytyjskiego w celu zabezpieczenia statusu brytyjskiego oznaczenia geograficznego.

Szczegóły dostępne na <https://www.gov.uk/guidance/protecting-food-and-drink-names-if-theres-no-brexit-deal>.

Mechanizm administrowania handlem w obrocie towarami rolno-spożywczymi z UK

Z chwilą opuszczenia przez UK Unii Europejskiej wymiana handlowa towarami rolno – spożywczymi z tym krajem podlegać będzie takim samym zasadom, jak z innymi krajami trzecimi. Dla przedsiębiorców oznacza to konieczność podjęcia stosownych kroków, mających na celu przygotowanie się do zmian, które nastąpią w obrocie towarowym pomiędzy UK a UE.

Szczegółowe informacje dotyczące uzyskania pozwolenia na przywóz/wywóz, lista administrowanych przez KOWR kontyngentów oraz szczegóły dotyczące tych kontyngentów znajdują się na stronie: www.kowr.gov.pl w zakładce Handel Zagraniczny. Wybrane zagadnienia z tego obszaru przedstawione są poniżej.